PVG's

Muktangan English School & Jr. College, Pune - 9

Unit Test I (2024-25)
Standard - IX

Subject - Sanskrit (Entire) | **Marks - 20**
Date - 12-8-2024 | **Time - 8.15 a.m. to 9.30 a.m.**

प्रथमः विभागः सुगमसंस्कृतम् । (२)

प्र. १ (अ) चित्रं दृष्ट्वा नामानि लिखत । (केवलं द्वे) **(१)**

(१)

(२) 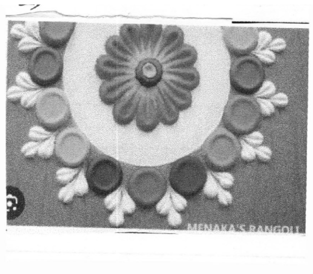

(३) 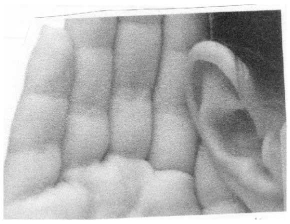

(आ) सङ्ख्याः अक्षरैः अङ्कैः वा लिखत । (२ तः १) **(१)**

(१) २५ -

(२) त्रिषष्टिः -

द्वितीयः विभागः गद्यम् ।(८)

प्र. २ (अ) गद्यांश पठित्वा निर्दिष्टाः कृतीः कुरुत ।

यथानिश्चितं सर्वे सेवकाः वीरबलस्य गृहम् आगताः । वीरबलेन पूर्वमेव सर्वेषां कृते समानोन्नतयः यष्टिकाः आनीता : । सः सेवकान् अवदत्,''भोः पश्यन्तु, एताः मायायष्टिकाः। तासु एकां यष्टिकां स्वीकृत्य सर्वैः देवदत्तस्य गृहं गन्तव्यं, श्वः प्रभाते पुनरागन्तव्यम् । येन केनापि धनस्यूतः चोरितः स्यात् तस्य यष्टिका अङ्गुलिमात्रं दीर्घा भविष्यति ।''

क) एकवाक्येन उत्तरत । **(१)**

सर्वे सेवकः कस्य गृहम् आगताः ?

ख) कः कं वदति इति वाक्यं पुनर्लिखित्वा लिखत। **(१)**

''भो पश्यन्तु, एताः मायायष्टिका''

ग) स्तम्भमेलनं कुरुत । **(१)**

विशेषणम्	विशेष्यम्
अङ्गुलि समानोन्नतयः	सेवकाः यष्टिकाः

घ) गद्यांशात् विरुध्दार्थक तथा समानार्थक शब्दं चिनुत लिखत च। **(१)**

१) ऱ्हस्वा X

२) भृत्याः =

प्र. २ (आ) गद्यांशं पठित्वा निर्दिष्टाः कृतीः कुरुत ।

कस्मिंश्चित् तपोवने वरतन्तुः नाम ऋषिः आसीत् । सः अध्यापने निपुणः प्रकृत्या दयालुः च आसीत् । तस्य आश्रमे बहवः मेधाविनः बटवः आसन् । तेषु कश्चित् कौत्सः नाम बटुः आसीत् । विद्याध्ययनं समाप्य गुरुदक्षिणां दातुमुत्सुकः कौत्सः गुरुम् उपागच्छत् । सविनयं च स्वस्य इच्छां गुरवे अकथयत् ।

क) एकवाक्येन उत्तरत । **(१)**

वरतन्तुः ऋषिः कीदृशः आसीत्?

ख) वाक्यं सत्यं/असत्यं लिखत। **(१)**

वरतन्तुः ऋषिः नगरे निवसति।

ग) सन्धिविग्रहं कुरुत । - दातुमुत्सुकः = ... + ... **(१)**

घ) गद्यांशात् लङ्लकारस्य पदं चिनुत लिखत च।(केवलं द्वे) **(१)**

तृतीयः विभागः पद्यम् ।(५)

प्र. ३ पद्यांशं पठित्वा निर्दिष्टाः कृतीः कुरुत ।

अ) पद्यांशं पठित्वा माध्यमभाषया अनुवादं कुरुत। (२ तः १) **(२)**

१) श्रोतुं कर्णौ, वक्तमास्यं सुहास्यं
घ्रातुं घ्राणं पादयुग्मं विहर्तुम् ।
द्रष्टुं नेत्रे हस्तयुग्मं च दातुं
ध्यातुं चित्तं येन सृष्टं स पातु ।।

२) भुक्त्वा तृणानि शुष्काणि पीत्वा तोयं जलाशयात् ।
दुग्धं यच्छन्ति लोकेभ्यो धेनवो लोकमातरः ।।

ब) श्लोकं पठित्वा उत्तरत ।

गुणाः कुर्वन्ति दूतत्वं दूरेऽपि वसतां सताम् ।
केतकीगन्धमाघ्राय स्वयमायान्ति षट्पदाः ।।

१) एकवाक्येन उत्तरत । **(१)**

के केतकीम् आजिघ्रन्ति?

क) श्लोकं पूर्णं शुध्दं च लिखत । (२ तः १) **(२)**

१) अकृत्वा .... ।।

२) स्थानभ्रष्टा .... ।।

चतुर्थः विभागः व्याकरणम्।(५)

प्र.४ अ) तालिकां पूरयत । (३ तः २) **(२)**

ए.व.	द्वि.व.	ब.व.	विभक्तिः
....	मातृभ्याम्	मातृभिः	तृतीया
भानोः	भान्वोः	....	षष्ठी
मधु	....	मधुनि	द्वितीया

आ) मञ्जुषातः उचितैः अव्ययैः कोष्टकं पूरयत। (केवलं द्वे) **(१)**

पूर्वकालवाचक त्वान्तम्	पूर्वकालवाचक ल्यबन्तम्

(उपगम्य, श्रुत्वा, विहाय, पठित्वा)

इ) तालिकां पूरयत (लोट्लकार प.प.) (केवलं द्वे) **(२)**

ए.व.	द्वि.व.	ब.व.	पुरुष
....	पठताम्	पठन्तु	प्रथमः
पठ	....	पठत	मध्यमः
पठानि	पठाव	....	उत्तमः

❖❖❖❖❖